కథ

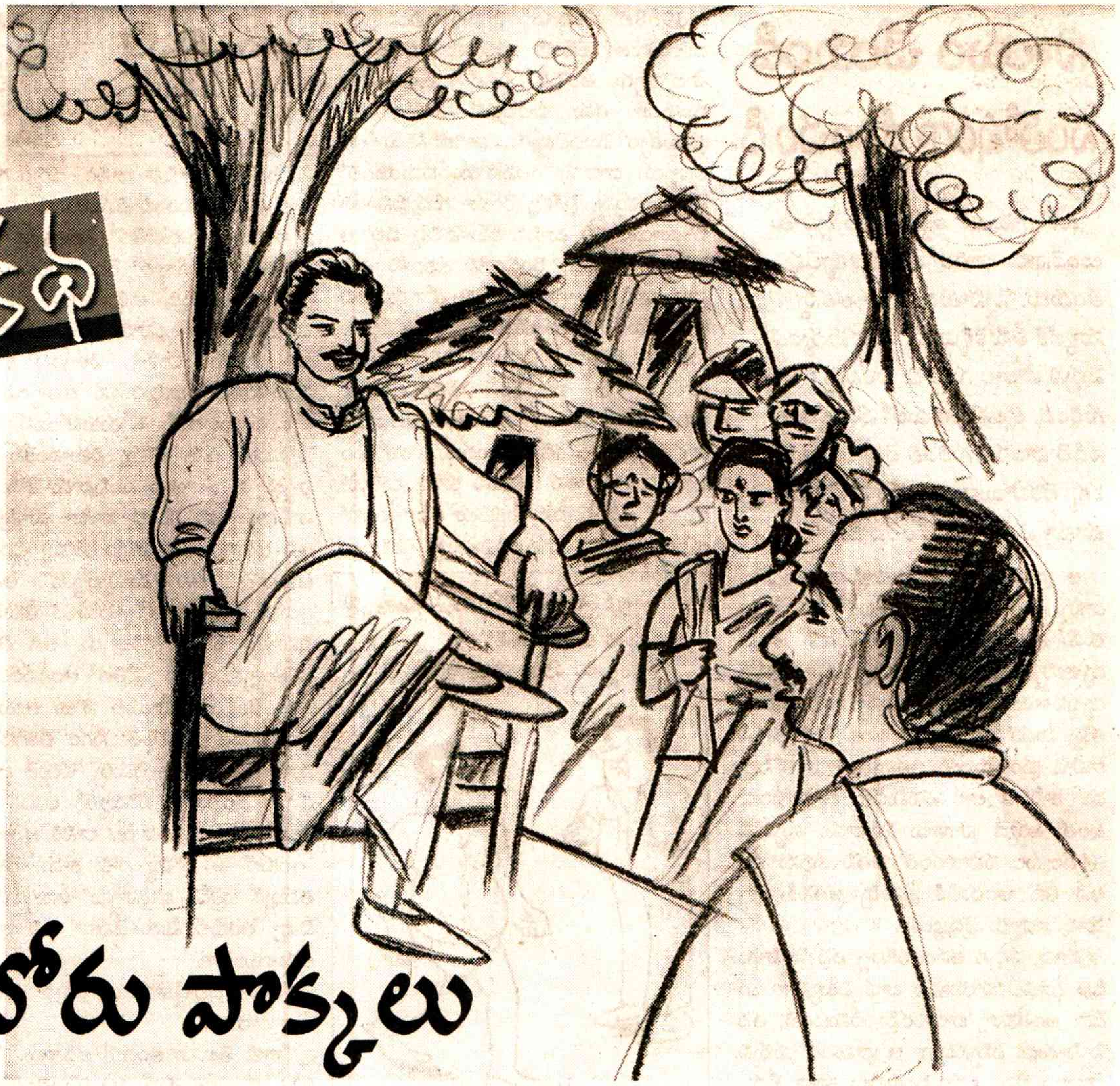

బోరు పొక్కలు

బోధనం నర్సిరెడ్డి

“ఏందల్ల గింత పాపమై పాయె.
ఊల్లె గుడ్డబట్టలోళ్ళు బతికేకాలం
లేకుంటయ్యింది గద.
మా భూమిల మీము బోరేసుకుంటె పొక్క
బూడ్పుత మంటరు గిదెక్కడి నాయం? యాడజెప్ప
నేర్శింద్రో చెప్పురిజెర ఎవ్వారం?”

భార్య సోములమ్మ మందిలకొచ్చి కోపంతోటి మాట్లాడుతుంటె యాపచెట్టు మొదలు సుట్టేశిన అరుగుకు ఆనుకోని కూసున్న భిక్షం రెడ్డి సప్పుడు జెయ్యకుంట తలకాయ నేలకేశి పుల్లతోని గీతలు గీస్తున్నడు. సర్పంచి మొగడు వెంకటకృష్ణ, ఉపసర్పంచి పర్వతరెడ్డి, ఊరిపెద్ద మడుసులంత చెట్టునీడన కూకున్నరు అక్కడోళ్ళు అక్కడోళ్ళు. పనిపాట మానుకున్న జనాలు ఇంకా శానామంది పంచాయితి ఏమైద్దోనని ఎదురుచూస్తున్నరు.

“ఏందమ్మో అట్లెందుకు మొత్తుకుంటవుగని నువ్వే చెప్పునాయం. తెల్శినోళ్ళు ఒళ్ళు జెప్పితేంది? మీమే చెప్పాల్నని యాన్నన్న ఖరారున్నదా? ఏంలేదుగద. మీరు మీ భూమిల్నే బోరేసుకున్నరుగని సుట్టు నాలుగైదు బోర్లు నిలువున ఎండిపోయినయ్. నడూల్లె నీళ్ళటాంకి కేశిన బోర్ల సుక్క నీళ్ళు గూడ ఒస్తలేవు. ఊరందరికి మంచినీళ్ళు లేక గొంతులెండి పోయే కాలమొచ్చింది. నువ్వొక్కదానివి నా భూమిల నీను బోరేసుకున్నని ఎవసాయం జేసుకుంటె తతిమ్మోళ్ళు నీళ్ళు దొర్కక ఊరిడిశిపెట్టి పోవాల్నా? చెప్పు? గందికనే మీ ఒక్కబోరు బందుబెడితె ఊరందరికి నీళ్ళు దొరుకుతై లేకపోతె లేదు. నువ్వే చెప్పు ఏంజెయ్యాల్నో”

వార్డు మెంబరు చెన్నకేశవులు మాట్లాడిండు.

“నువ్వన్నదిగూడ నిజమేగని చెన్నకేశవులన్నా! మరి కడుపుల పేగుల్లేనోళ్ళం మీమెక్కడబోవాలె చెప్పు మాకున్నదే రొండెకరాలు. వరిచేను పొట్టకొచ్చి ఈనమోపులమీదున్నది. గిన్నిగిన్ని బోశిన చిన్నబోరు నిన్న మొన్న బొత్తిగ ఎండిపాయె మీరు సూస్తనే ఉంటిరి. ఎన్ని నీళ్ళు బడ్డా మాకు ఈ రొండెకరాలే గద! మందంద- రోతిగ పుట్లకుపుట్లు జెడ్లు పండిచ్చుకుంటుంటిమా? ఎకరాలకెకరాలు తోటలు బెట్టుకుంటిమా? ఒడు దొంగంటె గుడ్డబట్టలోడే దొంగని మామీదికే ఒచ్చినాది తప్పు? సరె! మీరు జెప్పినట్టే బోరుపొక్క పూడేద్దురుగని మా పొలానికి నీళ్ళు బెట్టురి మరి యాన్నించి దెస్తరో తెచ్చి- ఇప్పుడు బోరుకు మోటరుకు గలిపి ఇరవైఎయిల రూపాలైనయ్ అయిగుండ గట్టియ్యిరి ఊకుంటం.”

తోచిన తీరుగ మాట్లాడింది సోములమ్మ.

చెన్నకేశవులు ఏమనునోగని ఆయిన మాట్లాడకముందే సర్పంచి రాములమ్మ మొగడు వెంకటకృష్ణ అందుకున్నడు.

"ఏందమ్మో ఏమో లెస మాట్లాడుతున్నవు? మీ పొలానికి ఊరోళ్ళను నీళ్ళు బెట్టమంటవు, బోరేసుకున్నం పైసలియ్యమంటవు! బాగుందే నీ ఎవ్వారం! యాడ దెచ్చిస్తరు మంది? పున్నేనికొస్తయా డబ్బులు? ఏదో మీము మాట్లాడ్తంగని జెరదాలు నువ్వు! ఏందే? నువు సప్పుడు జెయ్యక గూకున్నవు! ఆమేమొ మందిలకొచ్చి మాట్లాడుతుంది!"

భిక్షంరెడ్డి దిక్కు తిరిగి అడిగిండు.

"ఏందిర ఎట్నో మాట్లాడుతవ్? లెక్కొంట మాట్లాడితందుకు ఒల్లైతేం ది? నువు మాట్లాడ్తలేవారా? సర్పంచిగిరి మీ ఆమెదైతె ఆమెను మూలకు బెట్టి నువ్వే తిరుగుతుంటివి కచ్చీర్లన్ని. మీ చిన్నమ్మ మాట్లాడింది గదగ దే మాట్లాడ్త నీను గూడ. చెప్పురి ఏం జెప్పుతరో మరి మీరు? బోరు బందుజేశి పొలానికి నీళ్ళు బెడ్తరో! లేకుంటె మమ్మల్ని తట్ట బుట్ట సదురుకోని ఊళ్ళెనించి పొమ్మంటరో!"

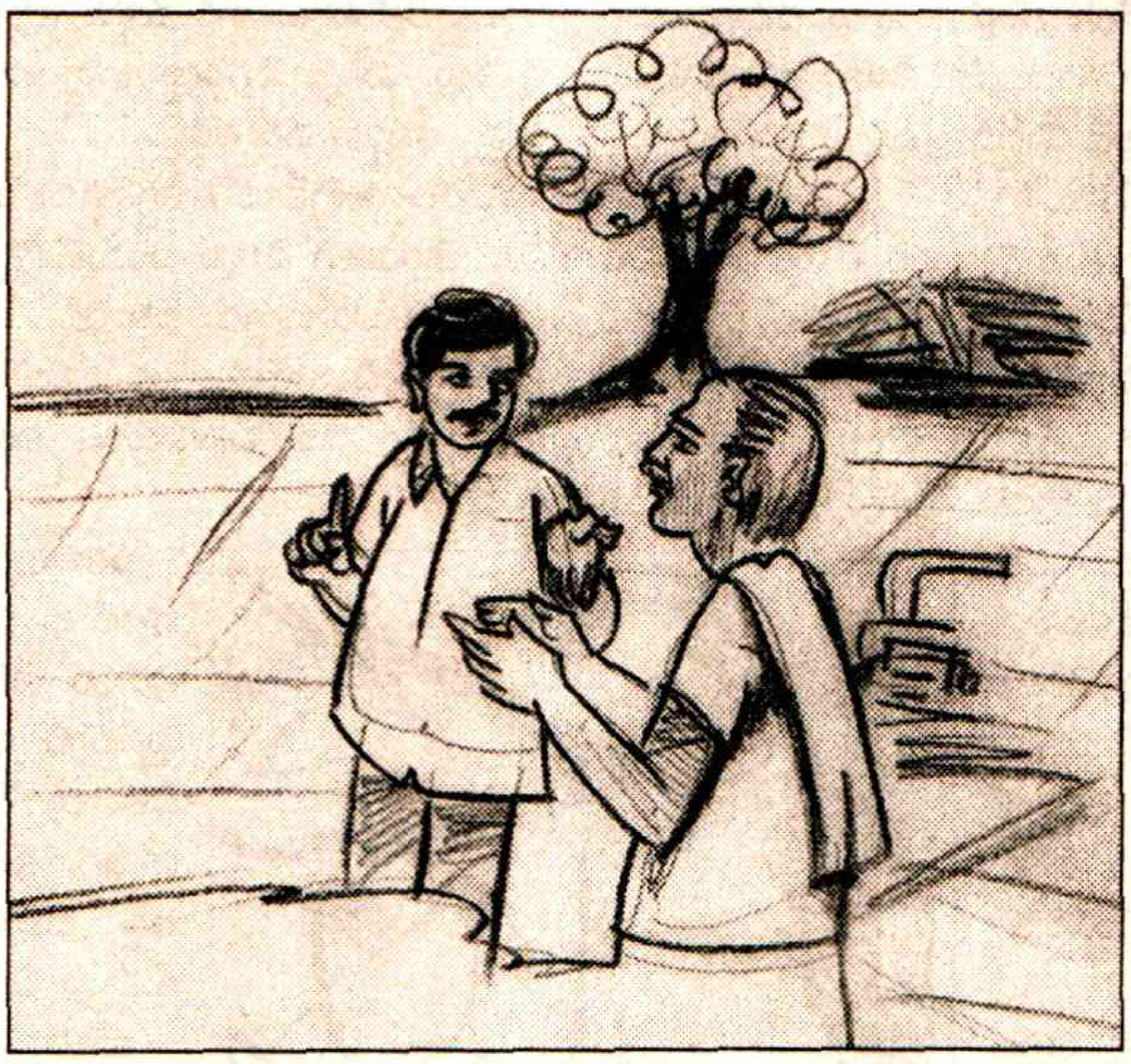

భిక్షంరెడ్డికి నోరు తెరిస్తె ఆవేశ మాగదు. ఊరు ఊరంత తనను ఎలేశి ఊరెల్ల గొడుతున్నట్లనిపిస్తు న్నది. దుఃఖమోకోపమోగని గొంతు ఒనికి గుడ్లల్ల నీళ్ళు గమ్ముతున్నై.

"ఏందిరా! అట్ల కాకులు మొ త్తుకున్నట్టు మొత్తుకుంటరు? ఆవే శపడి అరుచుకుంటె ఆయాసం చేటేగని ఏమన్న సంపాయిస్తరా? ఊరందరి కోసమేగా అందరమా లోచించేది! మరి ఊల్లె అందరం బాగుంటెనేగా ఊరు బాగుండేది! ఊరికి నీళ్ళు దొరకవని ఆని బోరు బందుజేశినప్పుడు మరి ఆని బతు కుగూడ యోచన జేస్తెనేగా ఊరు! లేకుంటె ఊరికి అడివికి తేడేముంట ది? ఎప్పుడు ఇట్నే కాలం బోతదా? దేవుడు కన్ను దెరిశి ఒక్కేడు చెరు వులు నింతె మళ్ళీ నాలుగైదేండ్ల దన్క నీళ్ళ కరువుండదు. మనకీ పం చాయితులు గూడుండవ్! కాబట్టి నాకు తోచిన మాటజెప్త. జర అందరు నిమ్మలంగినురి."

అనికాసేపు ఆగి జేబుల్నించి అగ్గిపెట్టెదీశి సిగిరెట్టు ముట్టిచ్చుకున్నడు, పించిని పుచ్చుకున్న పంతులు పర్వతరెడ్డి. ఆయిన రిటైరయినంక వార్డు మెంబరై ఊరికి ఉపసర్పంచయ్యిండు. కొడుకు ఏదో ఆఫీసరు నౌకరే చేస్తున్నడు. తోట, ఎవసాయం గిట్ల బానే సాగుతున్నది.

ఏం జెప్తవో చెప్పరాదు! అన్నట్లు సూశిండు సర్పంచి మొగడు.

"ఎవ్వరేం జెప్పినాగని మాకన్నేలం జేస్తె మటుకు మీమూకోం! ముం చిమూడు ఏంచేడు దోశిళ్ళ మన్నుబోస్తం ఊరిమీద!"

రాములమ్మ మాట పూర్తిగాకుంటనే.. ఏందమ్మో కాపామె ఎట్నో మాట్లాడ్తవ్? పెద్దమడ్శి మాట్లాడ్తనే ఉండె ఊకో రాదు! ఏమోగింత ఓపికలేకుంట ఊర్ని సాపిస్త వ్! ఊకోరాదు!" అన్నరు మందిలనించి ఎవరో-

"అరేయ్! ఎవ్రా ఆడు మీం మాట్లాడ్తనే ఉం టిమి మీకెందుకుర మజ్జల! పీన్లేనోల్లంత జమ యింద్రు నోరు మూసుకోని ఇనుని. లేకుంటె ఇం డ్లల్లబడ్డ దన్కపోరి. నడుమనడుమ మాట్లాడితె మటుకు మర్యాదగుండదు"

కోపంజేశిండు పర్వతరెడ్డి.

" కాలం ఒక్కేడన్న బాగైతదేమోనను కుంటె సాపెనబెట్టినట్టు ఏటేట ఎక్కువే పేకబట్టింది. ఆయిటి చినుకులు రాకుంటె రాకపాయెగాని తుఫాన్లు గూడ ఒస్తలేవు. పర్వతరెడ్డి పాతతోట మునల్దయిందని చెట్లు కొట్టేపిచ్చిండు. మనుమడు బైటికి బోతుండని ఆ గుంటిని బేరం బెట్టిండు. "

మాయదారి కాపోడు కర్రిర్గకుంట పాము జావ కుంట ఏం తీర్మానం జేస్తడో చూద్దామని మంది గమ్మున ఊకుంద్రు.

"ఇగో రాములమ్మ! నోరుందని మొత్తుకోకుగని జర నిమలంగిను. ఈ ఊరోళ్ళంత నీకేం పగోళ్ళు గారు. మీమేం నిన్ను ఊల్లెనించి ఎల్లగొట్టా లని అనుకోలే. ఈ ఎండకాలం ఊరెడుమందికి నీళ్ల లేకపోతె ఎట్లైద్ది చెప్పుమరి నువ్వే! అందికనే నేనొక్కటి చెప్తున్న సమ్మతైతదేమొ సూడు! మా రాళ్ళబాయిబోరు ఓ మోటెడు మోటెడు నీళ్ళెల్తుండె. దానికింద మొత్తం జొన్నచొప్ప జల్లినం- నడుముల్లోతు పైన్నే పెరిగింది ఇగ దాని కి నీళ్ళు గట్టినా కట్టకున్నా ఒకటే. ఒక నాలుగైదు పైపులేస్తే ఆ నీళ్ళొచ్చి మీ పొలంల బడతై. పైపులు గూడ మీరేం దెచ్చుకోవద్దు. తోటలకు నీ ళ్ళబెట్టే పైపులు మాయే ఉన్నై. ఎట్నో ఈ యాసంగి కాఠొక్కటెల్తె ముం దుకు జూద్దాం మీ బోర్ని మోటర్ని ఏంజెయ్యాల్నో. గంతేగని ఇంతమం దిని గాదని మా బోరు, మా భూమి, మా ఇష్టమని అంటె మటుకు బాగుండదు. అదిగాక ఈ సంవత్సరం కార్తీకం, మార్గశిరంల తుఫాన్లు గూడరాలే. అందుచేత ఈ ఎండకాలంల తుఫాన్లొచ్చినా ఒస్తై. ఓపాలి మంచి నడెండకాలం వైశాకమాసం ఎల్లుదలల చెరువులన్ని అరుగులె ల్లినై. గట్ల గిట్లయ్యేనా ముందుకు అందరం బానే ఉంటం. లేకపోతే అప్పుడే సూద్దాం ఏంజెయ్యాల్నో" అని అలిపిరి దీసుకున్నట్టు ఆగిండు పర్వతరెడ్డి. సిగిరెట్టు పూర్తిగాలకుం టనే నేలకురాశి పక్కన పడేశిండు.

సర్పంచి మొగనికిగాని, ఊళ్ళె మందికిగాని పర్వతరెడ్డి జెప్పిన తీర్మానముల మతలబేందో అర్థంగా లె. జర నాలుగు పైసలున్నోడు, ఈ నడుమ ఊరికి ఉపసర్పంచైనో డు, కొత్తగా ఊళ్ళె తెలంగాణ పార్టీ బెట్టినోడు, మంచి పంతులని పేరు దెచ్చుకున్నాడు ఊరికోనం ఉదా రంగ నీళ్ళు బెడుతున్నడనే అనుకు న్నరుగని ఆయన మనసులున్న తెలి వితేటలు ఒళ్ళకు అంతుజిక్కలే.

అందరు సరేనన్నట్టు కూకున్నో ళ్ళంత లేశింద్రు.

"ఏంర భిక్షం! ఇంక నువ్వేందేవు లాట బెట్టుకోకు. అంత నీను జూసుకుంటగని. మా జీతగాని పోరన్నోటి పైపులు బంపిస్త. ఇంత అన్నందిని పొయ్యి ఇద్దరు గల్శి పైపులు దగిలి చ్చుకోరి" అని భిక్షంరెడ్డితోని చెప్పిండు పర్వతరెడ్డి.

అట్ల భిక్షంరెడ్డి బోరుపొక్కను ఆయనకు గాకుంట జేశింద్రు ఊరిజ నం. మోటరు దీశి మొత్తం పొక్కను దీశెయ్యకుంట కేసింగు మీద మూతబెట్టి మన్నుగప్పింద్రు.

** ** **

"ఏంరో భిక్షం పొలమంత తేల ఈని అర్రొంచింది గద? ఇంకో పది పదిహేను రోజులకు తడిదప్పితె బానే ఉంటెట్టుంది'

ఒకనాడు భిక్షంరెడ్డి పొలం కాడికొచ్చి పల్కరిచ్చిండు పర్వతరెడ్డి.

"ఏమోనె ఈ ఏటికైతె ఏణ్ణం తెల్లారితయుంది గని ముందుకే ఏమయి ద్దో తెల్వకుంటుంది" అన్నడు భిక్షంరెడ్డి.

"గదేరా గది మాట్లాడ్దామనే గీడిదాకొచ్చిన. మొన్న మీ అల్లుడొచ్చిన్నా డే ఇంటి దునుకొద్దామనుకున్నగాని మండల మాఫీసుల పనిబడి నల్ల గొండకు బొయిన. మీ బుజ్జినిచ్చింది అడిశర్ల పెళ్ళే గదుర అది చిన్నడిశర్ల పెళ్ళా? పెద్దడిశర్ల పెళ్ళా?" అడిగిండు.

"పెద్దడిశర్ల పెళ్ళేగని అళ్ళిప్పుడు అంగడిపేట గేటుకాడ రోడ్డుమీదనే ఉంటుంద్రు. ఆడ ఓ నాలుగర్రల ఇల్లు గట్టింద్రు. గుడిపెల్లి శివార్ల శింగరాజుపెల్లి దగ్గర పన్నెండెకరాల భూమికొ న్నరు. ఆల్ల బాయి, పొలం అక్కంపెల్లి చెర్ల మునిగిపాయెగదా! దానికొచ్చిన పైశల్తోటి భూమిగొన్నరు. మా అల్లుని ఇద్దరు చెల్లెండ్ల పెల్లి గూడ నిరుడొక్కపాలే చేశింద్రు. ఏదో ఆ భగవంతుని అదురుష్టాన అళ్ళు బానే ఉన్నరుగని మాకే ఒచ్చింది టంగు."

భిక్షంరెడ్డి అడిగినముచ్చట అడగని ముచ్చట అంతజెప్పిండు బుక్క మలిపినట్టు.

"అదేరా అక్కడ పుట్టంగండి ఎత్తిపోతల నీళ్ళతోటి అక్కంపెల్లి చెర్వు ఖజానా చేశింద్రుగద! దాంట్లెనించి కాలువ దవ్వి మన పానగంటి చెర్ల గలిపింద్రు. పానగంటి చెర్వు కట్టగూడ ఎత్తులేపింద్రు.

ఈ ఏడు వానలు బడక సాగర్ నిండలేదుగని మన కనగల్లు. పానగల్లు రెండు చెర్వులు నింపితె మనకు ఎంత ఎట్టొచ్చినా నీళ్ళ కరువుండదింక."

సానుభూతిగ మాట్లాడిండు పర్వతరెడ్డి. భిక్షంరెడ్డి భూమికి పుటంబెట్టాలన్న తన మనసుల మాటను ఎట్ల బైట బెట్టాల్నో ఆయనకు దబ్బున సమజైతలేదు.

"ఈడ మటుకు నీకోళ్ళున్నర? ఉన్నది ఒక్క బిడ్డేనాయె? బుజ్జి పెండ్లప్పుడు దేవరకొండ ఉత్త బెట్టె రాజ్యమని పిల్లనియ్యాలంటె భయపడ్డంగని ఇప్పుడా అక్కంపెల్లి చెరువు సుట్టుపక్కల ఊళ్ళల్ల నీళ్ళ కరువు లేకుంటయ్యింది. కాల్వకిందిరోకు బావులు దియ్యనిస్తలేరు గని పైరోకున్నోళ్ళు కాల్వకట్టకు పది ఇరవై గజాల దూరంగ గూడ బావులు దవ్వుకుంటుండ్రు. మూడుకోలలు గూడ నిండ తెగకముందే నీళ్ళు బడుతున్నయ్ ఒక్కొక్క తాన. మొన్న పి.ఎ.పెల్లి అదే పెద్దడిశర్లపెల్లి మండలాధ్యక్షుడి బిడ్డ పెండ్లికి బొయినప్పుడు సూశిన నేను.

ఇదంత పర్వతరెడ్డి ఎందుకు చెప్పుతున్నడో అర్థం చేసుకునే తెలివితేటలు భిక్షంరెడ్డికి లేవు. అహా! అట్లనానే అనుకుంట ఊకొడుతున్నడు.

"మరేమనుకుంటున్నవ్‌ర! నువ్వేనుకుంటవోనని ఊకున్నగని మొన్న పంచాయితినాడే చెప్పుదామనుకున్న నీకు. భూముల ధరలు గూడ ఇంక బాగ పెరుగలేదు అక్కడ. మనకంటె నల్లగొండ దగ్గర జేబట్టి నీళ్ళున్నా లేకపోయినా ఉత్త పర్ర దుబ్బలకు గూడ నలభైయాభై వెయిలు పలుకుతున్నది ధర. అక్కడయితె పది పదిహేను వెయిల గ్గూడ ఎకరం దొరుకుతున్నదంట భూమి. మాదు న్నకాటికి అమ్మి మీం గూడ అయిబోతెనే బాగుండుననిపిస్తున్నది. మావోని నౌకరు గూడ దేవరకొండకయ్యింది. పట్నంనించిరోజొచ్చిపోతున్నడు."

తను భిక్షంరెడ్డి భూమిని కొనాల్నని మతల ఉంచుకోని తన భూమే అమ్ముతనని మడత మాటలు చెప్పుతున్నడు పర్వతరెడ్డి.

"నిజమానె! మొన్న నీను మా అల్లున్ని అడుగనన్న అడుగనైతిని. నాకు బోరు ఫుల్లుగ బడ్డది నీళ్ళకు ధోకలేదనుకున్నగని గిట్ల నా బోరుపొక్క నాకు అక్కరకు రాకుంట బోద్దని తెల్వదాయె. అడ యాన్నన్న ఒక్కతాన అయిమన్న ఖండం దొరుకుద్దేమొ ఈ రొండెకరాలు అమ్ముకోని అటుబోతెనే బాగుంటెట్టుంది."

చివరకట్ల తను చెప్పుదామనుకున్నమాటల్ని భిక్షంరెడ్డి నోట్లెనించి రప్పిచ్చిండు పర్వతరెడ్డి.

"అవున్ర! నీకు నాకు మజ్జన ఆచాకలోల్ల ఇనాం చీర్కెమటుకే ఉంది. దాన్నిగూడ ఆళ్ళు పొత్తుల పొత్తుల బేరం బెట్టింద్రు. మొన్న మా పిలగాడొచ్చినప్పుడు చెప్పిన ఊల్లె పంచాయితి సంగతి గూడ. ఆ చాకలోల్ల చీరికెతోపాటు నీదిగూడ కలుపుకుంటె అంత ఓ పదెకరాలైతదీడ. ఆ ఈదెమ గుంటితోట ముసల్దైపొయింది. ఇంతలోనుదీశి మల్ల ఈదిన్ని బతాయి చెట్లేస్తె బాగుండుననిపిస్తుంది. మావోడైతె ఎందుకే జంజాటమనే అంటున్నడు గని."

పర్వతరెడ్డి మెల్లగ బైటబడ్డడు.

"ఈ ఊరిళ్ళె నన్ను ఎట్టైనా నెగల్నియ్యటట్టుంది. ఆ చాకలోల్ల చీరికెతోటి గల్పి నాదిగూడ దీస్కో ఇగ. ఇయ్యాల్సింది మీకోదలామె తోటి ఇశారిస్తగని, మరి ఎకురం ఎట్ల బెడుతున్నవు ధర" అడిగిండు భిక్షంరెడ్డి.

"నీను కొత్తగ బెట్టేదేందిర? ఊళ్ళె అమ్ముతలేరా? కొంటలేరా? భూములు. నల్గురు గూకోని ఏది నికురం జేస్తె గదే ధర" అన్నడు పర్వతరెడ్డి.

"అదిగాదే ఎప్పుడో పదేండ్లకింది పడావు భూమి చాకలోల్లదైతె సక్కదనాల బోరుపడి ఎకురం ఐదారు పుట్లుబండే పగిలి తరినాదాయె. రొండు ఒక్కటేనంటె ఎట్ల? దేనిధర దానికి జెయ్యొద్దు మరి?"

"సరే అట్నే కానియ్యరాదుర! ఇప్పుడే తొందర పడ్తవెందుకు? ఈ యాసంగి వరికోతలైనంక మాట్లాడ్దాం. నువుగూడ అక్కడ మీ అల్లునికి జెప్పి యాన్నన్న మంచి యాకండి కిత్త దొరుకుద్దేమొ సూడమను. మల్ల పైశలాగమైపోతై. ఈడివిట్నే అనామతుగ దీస్కపొయ్యి ఆడ గడ్తె బాగుంటది."

సలహా జెప్పిండు పర్వతరెడ్డి.

బాయినుట్టు తాటిబొత్తలే. మంచి పరుపుదాళ్ళ సీజను. గవుండ్లోళ్ళు ముస్తాదులు గట్టి పొద్దుటిపూట కల్లొడుస్తున్నరు. భిక్షంరెడ్డి తాడు నొడిశి లొట్టి దీస్కోని బోరుకాడికొచ్చిండు గవుండ్ల ఎంకటేశం.

"ఏం ఎంకటేసులూ! ఇయ్యాల పొద్దుగల్లొచ్చినవ్? మరట్నే రొండు రేకలు గట్టియ్యరాదు ఇయ్యాల పెద్ద పటేలు గూడొచ్చిండు. చెర్రొండు ఊటలు ఒంచిపోదువు" అన్నడు భిక్షంరెడ్డి.

ఒద్దులేర భిక్షం! నాకీ మజ్జన గ్యాసొస్తున్నది. మొన్న డాక్టరు కాడికిబోతె కల్లు, విస్కి, సిగిరెట్టు అన్నీ బందుజెయ్యమన్నడు. మందులు దింటున్న అన్నడు పర్వతరెడ్డి.

మరల ఊళ్ళకే బోతున్నవుగదు జర ఇంటిదాక పట్కపోరాదు లొట్టి. నీను జెర్రంతాగి మోట్ర బందుజేశొస్త"

ఎంకటేసుల్తోటన్నడు భిక్షంరెడ్డి.

పర్వతరెడ్డి గూడ పెద్ద కష్టం లేకుంటనే తన పాచిక పారినందుకు లోపల్లోపల సంతోషపడుకుంట అట్ల తోటకాడంగ ఎల్లొస్తనని బయిల్దేరిండు.

" సర్పంచి మొగనికిగాని, ఊళ్ళె మందికి గాని పర్వతరెడ్డి జెప్పిన తీర్మానముల మతలబేందో అర్థంగాలె. జర నాలుగు పైసలున్నోడు, ఈ నడుమ ఊరికి ఉపసర్పంచైనోడు, కొత్తగా ఊళ్ళె తెలంగాణ పార్టీ బెట్టినోడు, మంచి పంతులని పేరు దెచ్చుకున్నాడు ఊరికోసం ఉదారంగ నీళ్ళు బెడుతున్నడనే అనుకున్నరుగని ఆయన మనసులున్న తెలివితేటలు ఒళ్ళకు అంతుజిక్కలే. "

తర్వాత పన్లన్ని సర్రసర్ర జరిగిపోయినయ్. చాకలోల్ల భూమికంటె ఎకురం ఐదు వెయిలు ఎక్కువ జేశింద్రు భిక్షంరెడ్డి భూమికి. అయ్యే పైసల్తోటి అక్కంపెల్లి కాలువ కట్టెమ్మటి అయిదెకరాలు కొనుక్కోని బాయిదవ్వించు అల్లుని దాపున. మూడు కోలల మీదనే నీళ్ళు మస్తు బడ్డె. దేవులాట లేకుంటయ్యిందని సంతోషంగున్నడు భిక్షంరెడ్డి.

ఇక్కడ పర్వతరెడ్డి కొడుకు జీతంతోటి, తన పింఛను పైశల్తోటి, బాంకుల తెచ్చిన లోనుతోటి మొకం జూదకుంట- చాకలోల్ల చీర్కె, భిక్షంరెడ్డి చీర్కె, రాళ్ళబాయి గుడ్డం మొత్తం గల్పి కొత్తగ తోట బెట్టిండు. ఇంతల ముప్పారం పైపుల్లెన్నించి మంచినీళ్ళ కనెక్షనిచ్చింద్రు ఊరికి. మంచినీళ్ళకు ఇబ్బంది లేకుంటయ్యిందిగద! భిక్షంరెడ్డి చీర్కెల బందుజేసిచ్చిన బోరు పొక్కకు మోటరు ఫిట్టుజేపిస్తె రొండు మూడేండ్ల నించి నీళ్ళు తగ్గకుంట పోస్తున్నది బోరు. చెట్లు మంచి తెజుగ బెరిగి నాలుగేండ్లకే కాపుకొచ్చినై.

కడుపుల మాయి కలగననట్లె భూమిలోపలి మర్మం ఓనికి దెల్వదు. కాలం ఒక్కేడన్న బాగైతదేమోననుకుంటె సాపెనబెట్నట్టు ఏటేట ఎన్కకే పేకబట్టింది. ఆయిటి చినుకులు రాకుంటె రాకపాయెగాని తుఫాన్లు గూడ ఒస్తలేవు. పర్వతరెడ్డి పాతతోట ముసల్దయిందని చెట్లు కొట్టేపిచ్చిండు. మనుమడు బైటికి బోతుండని ఆ గుంటిని బేరం బెట్టిండు. దాంట్లె బోర్లు పీక్కపొయ్యి మెనెడు మెనెడు నాల్గుగూడ ఎల్తలెవ్వ, యాడికో ఓకాడికి ఆ గుంటిని దీశెయ్యాల్ననుకుంటున్నడు. పడావుబెడ్తె ధర రాదని అల్లగూడ మల్ల సితపాల, సపోట చెట్లు బెట్టిండు జర నీళ్ళ దెబ్బ తట్టు కుంటయని. కాని రోజురోజుకు అండ్ల బోర్లు బొత్తగ పీకినై. ఇగ ఇట్లయితె కాదని పుట్టినకాన్నల్ల అప్పుదెచ్చి మూడు కిలోమీటర్ల దూరం పైపులేశిండు ఈ బోరు కాన్నించి ఆ బోరుకాడికి. కొడుకు ఒద్దన్నా ఇనలేదు. తన కేదో గాలిబూనినట్టు పెట్టుబడి పెట్టిండు. ఈలోపల మల్ల సర్పంచి ఎలక్షన్లొచ్చినై. సీటు జనరల్లైతె పర్వతరెడ్డిని ఏకగ్రీవంగ సర్పంచిని జేశింద్రు ఊరిజనం. అరవై అయిదేండు మీదబడ్డా మనిషింక గట్టిగనే ఉన్నడు తను అనుకున్నట్టు నడుస్తున్నందుకు సంతోషంగ గూడ ఉన్నడు భిక్షంరెడ్డి.

అట్ల ఎంతమంది ఏంజెప్పినా ధైర్నంజెడని మనిషికి భిక్షంరెడ్డి బోరు ఎనకపట్టు బడతాలకు ఫికరు బట్టుకుంది. మొన్న సంకురాత్రి పండగకు కొడుకుని, కోడల్ని, పిల్లల్ని ఇంటికి రప్పిచ్చుకుండు. ఎట్నన్న తోటల మల్లో రొండు మూడు బోరుపొక్క లెయ్యాల్నని కొడుకుతోటన్నడు.

“ఎందుకు బాపూ ఒద్దంటుంటె ఇనకుంట పెట్టుబడులన్ని బెట్టి చాతనయ్యి చాతగాక ఈ యవసాయాన్ని బట్టుకొని యాలాడ్తవు? ఉన్నకాడికి గుండుగుత్తగ ఓనికన్న బేరం బెట్టి హైద్రాబాదుకు బోదాంపా! బోర్లొద్దు గీర్లొద్దు.

కొడుకు మొదట్నించి మాట్లాడిన దానికంటె ఈసారి జరగట్టిగనే అన్నడు. పర్వతరెడ్డి పండుగపూట ఎందుకని జర బతిలాడినట్టు చెప్పిండు కొడుకుతోటి.

“ఎందుకర నాయినా! నాకు చెప్పినమంటే మాటిమాటికి చెప్పుతవ్! నా చాతగానినాడు నేనే ఒస్త నేనేడికి బోతగని! ఇగనన్నించయితట్టు లేదు పెట్టుబడి. మొన్న పైపులైనుకే ఊల్లె పుట్టిన కాన్నల్ల దెచ్చిన. ఇప్పుడు మల్ల బోర్లెయ్యాల్నంటె పైసలు బుట్టనట్టుంది. కష్టమో నిష్టూరమో ఈ ఎండకాలమెల్లదీస్తె ముందుకు కాలంగాక పోతాది? రొండు కాపులుగాస్తె మొత్తం పెట్టుబడెల్లిపోద్ది. ఎందుకు తొందరపడాలె? అమ్ముదామనుకున్నాగని నీళ్ళులేని భూమిని కరువుల ఎవడు గొంటడు చెప్పు? ఓ ఇరవైముప్పైవేయిలు సుత్లాయించు ఎట్నన్న జేశి.”

“ఏమో ఇగ నీ ఇష్టం ఇగ ఇదే ఆఖరుసారి. మల్లనైతె నేను పైస బంపేది లేదు ఎవసాయానికి.” అని కరాఖండిగ జెప్పి ముప్పైవేలు బంపిచ్చిండు కొడుకు.

జియాలజిస్టులతోటి మూడు పాయింట్లు జూపిస్తె ఎవ్వరూ నీళ్ళు బడ్తయని ఖచ్చితంగ జెప్పనేలేదు. అయినా దేవునిమీద భారమేసి తనకు తోచినకాడ మూడుపొక్కలేపిచ్చిండు పర్వతరెడ్డి. రెండొందలయాభై మూడొందల ఫీట్లేశినా దుమ్మే లేశిందిగని గింత తేమగూడ దగల్లేదు. ఇన్నాళ్ళు ధైర్నంగున్న పర్వతరెడ్డికి గుండె దిగజారినట్లయింది. భూమిలోపలికి దింపిన ఒక్కొక్క రాడ్డు తన కడుపులకే దిగినట్టు గిలగిల గొట్టుకున్నడు లోపల్లోపల. రోజురోజు నీళ్ళు ఎనకపట్టు బట్టి ఊరందర్ని భయపెట్టిన భిక్షంరెడ్డి బోరుగూడ మొత్తం ఎండిపోయింది నిలువున. మొత్తం పూత, పిందె వాడిపోయి రాలిపోతున్నది. ఈ ఏటి మటుకు పూత పిందె పోతెపాయె. చెట్లనన్న బతికిచ్చుకుంటె మంచిదని యాన్నన్న నీళ్ల దొరికితె ట్యాంకర్ల తోటన్న కొను క్కొచ్చి పోపియ్యాల్ననుకున్నడు పర్వతరెడ్డి. కొడుకుతోని మాట్లాడి మల్లగిన్ని పైశలు దేవాల్నని పట్నం బొయిండు.

“
కొడుక్కు ఇష్టంలేకపోయినా నోటికాడికొచ్చిన తోట ఎట్నన్న ఈ రొండునెల్లు చెట్లని కాపాడుకుంటె మంచిదని అనుకున్నడు. సరెనని తండ్రెంట ఊరికి బయల్దేరిండు. పులిమామిడికి బొయ్యి నీళ్ళట్యాంకరును మాట్లాడుదామనుకున్నారు.
“

“ఏందిబాపూ! నీకేమొపిచ్చి బట్టుకున్నట్టుంది. ఒద్దు ఒద్దంటె మల్ల తోట బెడ్తివి. ఒద్దు ఒద్దంటె బోర్లేశి నిన్నమొన్న మల్ల ముప్పయివెయిలు మంట్లెబోస్తివి. మల్లిప్పుడేడ దెమ్మంటవ్ పైశలు. అసలు పైశలిస్తె మటుకు సుట్టుపక్కల యాడ దొరుకుతై నీళ్ళు. అసలు మన ఊరుసుట్టు నీళ్ళుంటె మన భూమిల మటుకు బడకపొయినయా బోర్లు” అడిగిండు కొడుకు.

“గాపులిమామిడి వాగెమ్మడి ఉశికె బోర్లల్ల ఇన్నన్ని నీళ్ళెల్తున్నయంట. వెయ్యి పన్నెండొందలకు ట్యాంకరు చొప్పున అమ్ముతున్నరంట. ముషంపెల్లి, ఎర్రబెల్లి సుట్టుపక్కల ఊర్లోళ్ళు ఒకళ్ళిద్దరు కొని పోస్తున్నరంట” చెప్పిండు పర్వతరెడ్డి.

కొడుక్కు ఇష్టంలేకపోయినా నోటికాడికొచ్చిన తోట ఎట్నన్న ఈ రొండునెల్లు చెట్లని కాపాడుకుంటె మంచిదని అనుకున్నడు. సరెనని తండ్రెంట ఊరికి బయల్దేరిండు. పులిమామిడికి బొయ్యి నీళ్ళట్యాంకరును మాట్లాడుదామనుకున్నారు.

“ఏమే పర్వతయ్య పెదనాయినా! ఇయ్యాల తండ్రికొడుకులు ఇద్దరు ఒక్కపాలే కల్శింద్రు జెర మాసంగతి గూడ చెప్పితె బాగుంటది గది”

అప్పుడప్పుడు చిల్లరమల్లరగ పర్వతరెడ్డికి అప్పిచ్చిన బాకీదార్లు అప్పు సంగతి మాట్లాడుదామని ఇంటికొచ్చి అడిగింద్రు.

“ఏంటిదే ఇప్పుడు మీతోటి మాట్లాడేద్దేముంది కొత్తగ?”

పర్వతరెడ్డి కొడుకడిగిండు ఒచ్చినోళ్ళని.

“గదేర! నిరుడు మునేడు తోట బెడితప్పుడు నువ్విటు మళ్ళీ సూడనే సూడనైతివి. మా దగ్గర తలాయిన్ని డబ్బులు దెచ్చిండు నాయిన. ఇగో యి కాయితాలు” అని అప్పు పత్రాలు జూపిచ్చిన్రు.

మూడులక్షలపైనే ఉన్నె కాయితాలు. బ్యాంకు లోను కలుపుకుంటె అంత ఎనిమిది లక్షలకు పైనే ఉన్నది బాకి. ఉక్కోలుగ నీళ్ళుంటె చెట్లల్ల ఏదన్న మెట్టపంటేసుకుంటె కొంతలో కొంతన్న పెట్టుబడెల్తుండె. ఇప్పుడు అసలుకే మోసమొచ్చే కాలమొచ్చింది. ఏంచెయ్యాల్నో తోసుబాటు కావడం లేదు పర్వతరెడ్డి కొడుక్కి. ఈ కానిపోని కాలాన్ని నమ్ము కోని ఎవసాయం జెయ్యొద్దంటె ఇనకపాయె ఇప్పుడింక బిందెడు బిందెడు నీళ్ళు బోశి చెట్లను బతికిస్తనని సూస్తున్నడు ముసలోడు. ఇది అయ్యేపని కాదనుకున్నడు. కట్టలు కట్టలు రూపాలు దెచ్చి ఈ ఎండిపోయే బోరు పొక్కల్ల పోస్తె ఎన్నాళ్ళున్నా ఉన్నకాడికి అమ్ము కోక తప్పదనుకున్నడు.

“ఇగో కోటన్నా! ఇయ్యాల నీనొచ్చిన పని ఒకటైతె ఇంకోటి అయితట్టుందిగని. అయితె ఆయె. నేను యాన్నించో ట్యాంకర్లమీద నీళ్ళుదెచ్చి మళ్ళో నలభైయాభై వెయిలు ఖర్చుబెట్టి ఈ రొండు నెల్లు చెట్లను బతికిచ్చినా ముందుకు బోర్లు నీళ్ళు బోస్తయన్న నమ్మకం లేదు. మళ్ళీ బోర్లేస్తె నీళ్ళు బడ్తయన్న ఆశలేదు. అందికనే మీరే ఎట్నో గట్టి తిప్పలు బడి ఈ తోటను జూసుకోని మీ అప్పుల్తోపాటు ఆ బ్యాంకు కిస్తులు గూడ గటుకోరి. ఇంకో నాలుగేండ్లుగానీ; అయిదేండ్లుగానీ, నీనిటు దిక్కేరాను” అన్నాడు పర్వతరెడ్డి కొడుకు.

“అదేందిర అట్ల మాట్లాడుతవ్? మీకు దొరకని నీళ్ళు మాకు దొరుకుతయా? అప్పు దీర్చమంటె తోట జూసుకోమంటవ్” అన్నరు ఆళ్ళు.

“అదంతేనే! బాపు నా ఎంట ఒస్తె ఒచ్చిండు లేకుంటె లేదు. ఆయనతోనే మాట్లాడుకోరి మీరే నాకైతే తెల్వదు” అని బ్యాగు దీస్కోని నల్లగొండబాట పట్టనే పట్టిండు, పట్నం బోతందుకు.

“సరె నువ్వు బోర! నీను రొండు రోజులైనంక ఒస్త” అని అన్నడు పర్వతరెడ్డి.

“ఏందిరా! ఇన్నెకురాల భూమి, బోర్లుండంగ మీ అప్పులు బోతాయిర! ఏదో జేశి ముందొరకు సుత్లాయిద్దుంగని పోయిరారి” అని ఆళ్ళని పంపిచ్చిండు.

ఇంకో పదిరవైరోజులు గడిచినై. బోర్లన్ని బొత్తిగ ఎండిపాయినయ్. చెట్లు వాడుబట్టి పిందెల్తోపాటు ఆకుల్నిగూడ దాల్చుతున్నయ్. ఆటిని జూస్తుంటె పర్వతరెడ్డి కడుపుల కుమ్మరాములు గూల్తున్నయ్. కడుపున బుట్న పిల్లలకు బువ్వబెట్టలేక అభిమానం చంపుకోని అడుక్కోవడానికి వెళ్ళిన తండ్రికి బుక్కెడు బువ్వగూడ దొర్కకుంటె పిల్లలకాడికి పోవాల్నో, ఉరిబెట్టుకొని సావాల్నో తెల్వనట్టు గుంది ఆయన పరిస్థితి. గుండెను చెరువు చేస్కోని చెట్లనొదిలిపెట్టి భార్యను దీస్కోని పట్నం బయలుదేరిండు కొడుకుతానికి మల్లొస్తనో రానో అని మతిల అనుకుంట పర్వతరెడ్డి. ●